

[Lange.]

vi nu lever under, i hvert Fald i Grundtrækkene, er der paafaldende mange Lighedspunkter. Man vil se, at dengang, hvor man intet gjorde for at afværge de værste Følger af Krisen, skete der det, at Landejendommenes Værdi sank saa langt ned, at man kan sige, at Landejendommene dengang næsten blev værdiløse. Der er heller ingen, der har fulgt den Tids Historie, som vil være i Tvivl om, at Følgerne var ikke alene en Forarmelse af det danske Landbrug, men det var en Forarmelse af hele det danske Samfund. Hvorledes Følgerne vil blive i den nuværende Tid, med det stærkt udviklede økonomiske System, vi har, med vort stærkt udviklede Kredit-system, tror jeg ikke er til at overse, og det var næppe ønskeligt, at vi skulde komme til at se, hvorledes det vil komme til at se ud.

Derfor er det min Opfattelse, at Maalet for de Bestræbelser, der udfoldes, Maalet for Lovgivningsmagt og for de mange, der hver paa sit Felt har Mulighed for at paavirke Udviklingen, maa være at slaa saa lidt i Stykker som muligt. Vi har derfor under hele Krisen hævdet, at naar det gælder Landbrugserhvervet, maa Maalet være at bedre Landbrugets Afsætningsmuligheder i saa vid Udstrækning, som det er muligt uden at træde andre Samfundsinteresser for nær, at bedre Priserne for Landbrugets Produkter, hvad man ogsaa gør i praktisk talt alle andre Lande, og saa dertil at lette Landbrugets Byrder, først og fremmest de Byrder, som Staten og Lovgivningsmagten har Indflydelse paa, de høje Ejendomsskatter, som vi er naaet til i en Periode, hvor ikke alene Landbruget, men ogsaa andre Erhverv havde en ganske anden Bæreevne end for Tiden. Disse Skatter har naaet en Højde, som slet ikke passer til den nuværende Tid, og som maaske aldrig vil komme til at passe i hvert Fald til nogen nær forestaaende Tid. Har Lovgivningsmagten gjort, hvad den formaar i saa Henseende, kan man med en ganske anden Styrke stille Krav til Landbrugets egne Udøvere; og de enkelte Landbrugeres Dygtighed, Flid og Sparsommelighed er, naar det kommer til Stykket, det, der skal kaldes paa, og det, der bliver det afgørende, naar Lovgivningsmagten har gjort sin Pligt, for, at det danske Landbrug, til Gavn for Landbruget selv og til Gavn for det øvrige Erhvervsliv, til Gavn for hele det danske Samfund kan komme til at arbejde under bedre Vilkaar end dem, Landbruget i Øjeblikket arbejder under.

Afsnittet om Rentekonvertering er det Afsnit, mit Parti bedst kan medvirke til Gennemførelsen af. Vi har stadig støttet Bestræbelserne for Gennemførelse af en Konvertering, naar den bliver det, vi kalder en frivillig Konvertering, en Konvertering, der ikke bygger paa en Uretfærdighed over for Obligationsejerne, som efter min Opfattelse i det lange Løb kun vilde blive til Skade ogsaa for Debitorerne, men en Konvertering, der hviler paa et naturligt Grundlag. Et lavere Renteniveau er efter min Mening det eneste Grundlag, paa hvilket man er i Stand til at gennemføre en Konvertering, der er holdbar og derfor til Gavn for de Laantagere, man søger at gavne. Men i Forslaget om Konvertering er der ogsaa Bestemmelser, som vi kunde ønske ændret; jeg skal pege paa Bestemmelsen om, at der efter Gennemførelsen af dette Lovforslag ikke i en vis Periode maa ydes Laan af Kreditforeningerne ud over den nuværende Behæftelse. Denne Bestemmelse anser jeg for urimelig og ganske vilkaarlig, den rammer ganske tilfældigt og vil i mange Tilfælde hindre det, som maaske netop en Periode med en lav Rente skulde fremme: en fornuftig og billig Prioritering af Ejendommene.

Naar jeg siger, at vi gerne ønsker at medvirke til Gennemførelsen af Konverteringsforslaget, er det ogsaa under den Forudsætning, at den fornødne Støtte, som man endnu ikke har opnaaet endeligt Tilsgang om, er til Stede, naar den højtærede Indenrigsminister bruger den Bemyndigelse, som Lovforslaget giver ham til at opsiges 5 og 4½ pCt. Kasseobligationerne i de forskellige Kreditforeninger. Under den Forudsætning vil vi med de Ændringer, jeg antager man vil kunne faa gennemført — der er ikke saa vidtgaende, at det skulde kunne volde nogen Vanskelighed at komme til Enighed om dem —, gerne medvirke til Gennemførelsen af dette Forslag.

Jeg skal i øvrigt ikke i større Udstrækning inlade mig paa Enkeltheder, hverken angaaende Forslaget om Konvertering eller de andre Afsnit af Lovforslaget. Som det allerede er sagt af den ærede Ordfører for Venstre, er der efter den Forhandling, der har fundet Sted i det andet høje Ting, næppe nogen større Stemning for en Forlængelse af Forhandlingerne gennem lange Udtalelser her, hverken hos Talerne eller hos Tilhørerne eller hos Bladenes Læsere, som Pressen vel nok vil skaane for at faa ret meget at vide om den Forhandling, der finder Sted her i Dag. Dertil kommer, at det er noget vanskeligt at være til-